

Minister Spraw Zagranicznych

Anna E. Fotyga

US 42103-17-06/2

Warszawa, dnia 31 lipca 2006 r.
KANCELARIA SENATU
BIURO PREZYDIALNE
wpłynęło dn. 2.08.06
nr. 477 podpis.

Pan Bogdan BORUSEWICZ
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Wielce szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na pismo Wicemarszałka Senatu RP Pana Ryszarda Legutko nr BPS/DSK-043-434/06 z dnia 12 lipca 2006 r. dotyczące oświadczenia w sprawie pisowni imion i nazwisk litewskich Polaków oraz litewskiej ustawy o obywatelstwie, złożonego przez Pana Senatora Dariusza Góreckiego podczas 14 posiedzenia Senatu RP w dniu 6 lipca br., przedstawiam następujące stanowisko Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Kwestia pisowni imion i nazwisk Polaków mieszkających na Litwie oraz sprawa litewskiej ustawy o obywatelstwie od wielu już lat są przedmiotem zainteresowania Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz rozmów prowadzonych ze stroną litewską. W Traktacie polsko-litewskim z 1994 roku został zawarty zapis gwarantujący osobom należącym do polskiej mniejszości możliwość używania imion i nazwisk w brzmieniu języka mniejszości. Zostało także zapisane, iż szczegółowe regulacje dotyczące pisowni imion i nazwisk zostaną określone w odrębnej umowie.

W trakcie wieloletnich negocjacji, przerywanych najczęściej przez stronę litewską, Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP forsowało projekt, którego postanowienia umożliwiłyby zapisywanie w litewskich dokumentach urzędowych nazwisk osób należących do polskiej mniejszości według polskiej pisowni. Od 1998 roku, kiedy ogłoszono orzeczenie Sądu Konstytucyjnego RL, z którego wynikał nakaz zapisywania w dowodach osobistych imion i nazwisk wszystkich obywateli litewskich literami języka państwowego, jednym z litewskich argumentów przeciwko umowie jest twierdzenie, iż jej przyjęcie wymagałoby zmiany Konstytucji RL. W latach 2000-2004 odbyło się kilka rund negocjacji, które nie doprowadziły jednak do kompromisu i podpisania umowy. W 2005 roku strona litewska podjęła prace nad projektem ustawy o pisowni imion i nazwisk w dokumentach urzędowych (konieczność dostosowania prawa do norm UE), która wprowadzałaby rozwiązanie umożliwiające sfinalizowanie negocjacji z Polską. Rządowy projekt ustawy skierowany we wrześniu 2005 r. do litewskiego Parlamentu został jednak odrzucony w listopadzie 2005 r. przez Komisję Prawną Sejmu RL, która uznała go za niezgodny z Konstytucją.

Podczas wizyty Prezydenta RP L.Kaczyńskiego w Republice Litewskiej w marcu 2006 roku, Prezydent V.Adamkus złożył deklarację, iż kwestia pisowni imion i nazwisk będzie rozwiązana możliwie szybko, dając nadzieję na pozytywne zakończenie wieloletnich negocjacji. Prezydent V.Adamkus zaapelował także do strony polskiej, aby sprawa ta nie miała wpływu na stosunki dwustronne pomiędzy Polską a RL, tym bardziej, iż Sejm RL jest gotowy do ponownego rozpatrzenia tej kwestii. W maju br. strona polska uzyskała

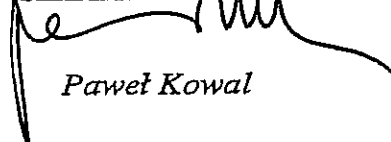
zapewnienie od Przewodniczącego Sejmu RL V.Muntianasa, iż Sejm RL planuje przyjęcie stosownej ustawy jesienią br.

W kwestii litewskiej ustawy o obywatelstwie z 2002 roku, pomimo wielokrotnych rozmów prowadzonych na wszystkich forach, władze litewskie nie podjęły dotychczas starań o usunięcie z niej postanowień dyskryminujących mniejszości narodowe na Litwie. Pozwalam sobie jednocześnie zauważyć, iż powyższa ustawa dotyczy nie tylko mniejszości polskiej, ale wszystkich mniejszości narodowych na Litwie. Zapisy powyższej ustawy zezwalają na posiadanie podwójnego obywatelstwa jedynie osobom narodowości litewskiej. Podjęta w 2005 roku nowelizacja ustawy o obywatelstwie wprowadziła drobne korekty w różnych jej postanowieniach, ale nie w kontrowersyjnym artykule 18 ustawy. Jak dotąd nie został także rozpatrzony wniosek Sądu Administracyjnego Okręgu Wileńskiego do Sądu Konstytucyjnego RL, kwestionujący niektóre przepisy ustawy o obywatelstwie.

Obie te sprawy będą nieustannie podnoszone przez rząd polski w kontaktach z partnerami litewskimi, natomiast Ministerstwo Spraw Zagranicznych – podobnie jak w przeszłości – będzie wspierać wszelkie działania najwyższych władz RP w celu uzyskania zadowalających rozwiązań dla obu tych trudnych problemów. W związku z powyższym należy także podkreślić istotną rolę Zgromadzenia Poselskiego Sejmów RP i RL oraz Polsko-Litewskiej Grupy Parlamentarnej, których znaczenie w dyskusji nad kwestiami istotnymi dla Polaków na Litwie trudno przecenić. Pozwolę sobie wyrazić nadzieję, że tak jak dotychczas kierowany przeze mnie resort będzie mógł liczyć na ich zaangażowanie w prowadzeniu dialogu ze stroną litewską na rzecz osiągnięcia korzystnych dla naszych Rodaków na Litwie rozstrzygnięć.

Z wyrazami szacunku

SEKRETARZ STANU

Paweł Kowal